

Izhaja vsaki dan.
Čedi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
Prejateljske številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) mnogih tobakarnah v Trstu in okolici. Ljubljani, Gorici, Kranju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.
Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 5. srede. — Cene oglaševanja 16 at. na vrsto petič; poslanice, smrtice, javne zavave in domači oglasi po pogodbi.
TELEFON šte. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vsa leta 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
Naročnino, oglaševanje in reklamacije je pošiljati na upravo lista
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.)
Izdajatelj in odgovorni urednik **ŠTEFAN GODINA**. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-hranilnični račun št. 652.841.

Položaj na Japonskem.

(Brzjavne vesti.)

Pogin admiralske ladije „Mikasa“.

TOKIO 13. (Reuterjev biro.) „Mikasa“ se je takoj po eksploziji pogreznila. Vse moštvo na ladiji, 599 oseb, se je potopilo.

TOKIO 13. (Reuterjev biro.) Nepričakovana izguba „Mikase“, ki je bila kakor admiralska ladija Togova popolnoma popularna, je povzročila povsod veliko vznemirjenje. Ogenj je nastal v noči od 10. na 11. t. m. ob vznožju velike jarbole in se je z veliko naglico razširil. V eni uri je preskočil v zalogo smodnika. Ker se je ladija potopila v precej plitvem morju, se nadejajo, da jo bo možno dvigniti. Dve ladiji in mnogo mornarjev je prišlo na pomoč, od poslednjih jih je mnogo izgubilo življenje. Sodi se, da je ogenj nastal pri električnem toku, vendar ni preiskava dokazala še nič natančnega.

LONDON 13. Vsi listi povdarjajo, da se zdi pogreznjenost oklopnjače zelo skrivnostno, izlasti ako se upošteva, da je bila ladija nova in vsa iz jekla.

PARIZ 13. Privatne vesti dospelje iz Tokija v New-York pravi, da so katastrofa „Mikase“, nemiri na Japonskem in nevolja v armadi med seboj v tesni zvezi.

Agitacija proti sklepu miru na Japonskem.

LONDON 13. Zadaje vesti potrjujejo dejstvo, da vlada v Tokiju mir, dočim trajajo v pokrajinah nemiri dalje.

PARIZ 13. Dopisnik „Journala“ brzojavlja iz Tokija, da je bilo v dnevih nemirov zažganih 118 policijskih postaj, 27 od teh jih je bilo popolnoma razdejanih. Nad 200 vozov tramvaja je bilo zažganih. V noči od četrta na petek je bila panika zelo velika.

Po sklepu miru.

Ruski mirovni komisarji odpotovali.

NEW-YORK 13. Členi ruske mirovne komisije so odpotovali na nemškem brzem parniku „Kaiser Wilhelm II.“ Pred odhodom sta se Witte in baron Rosen poslovila od japonskih komisarjev. Rusi so ostali pol ure pri Japoncih. Maočica v dokih je komisarje živahno pozdravljala. Witte se je potom barona Rosena zahvalil častnikarjem rekši, da mu ni bilo nikdar tako jasno, da je pero močnejše, nego meč.

Baron Komura.

NEW-YORK 13. Komura je bil danes slabši, zato so mu zdravniki svetovali, naj odloži potovanje v domovino.

NEW-YORK 13. (Reuterjev biro.) Sedaj se je dokazalo, da trpi baron Komura na legarju (tifus) v spodnjem telesu.

Dogodki na Ruskem.

VARŠAVA 13. Kakor poroča „Kurier Warszawski“ so v zvezdarni v Sisaiovi

ulici odkrili veliko zalogo orožja. Več oseb je bilo aretovanih. Gre se najbrž za popolno organizacijo.

Novi ruski vseučilišni statut.

ODESA 13. Proglaseenje novega vseučilišnega statuta je napravilo najboljši utis. Dijaki priredé splošni shod, da se pogovoré o pričetku predavanj. Pričakovati je nadaljnega zakona o dijaški organizaciji.

Dogodki na Kavkazu.

VLADIKAVKAZ 13. Kakih 30 oseb je streljalo na poštni vlak in povzročilo, da je isti skočil s tira. En potnik je bil ubit, 34 pa ranjenih.

TIFLIS 13. Vse obrača sedaj pozornost na okrajno mesto Gori, kjer je revolucionarna stranka lokalnemu duhovnemu pastirju pod smrtno kaznijo prepovedala, da ne sme obkristi pred nekaj dnevi umrlega bivšega generalnega guvernerja v Baku, generalnega adjutanta kneza Amilabovi, izvršiti mrtvaških molitev.

BAKU 13. Od ponedeljka sem je položaj nekoliko mirnejši. Trgovine so še vse zaprte.

TIFLIS 13. (Petrogr. brz. agent.) Množica delavcev in drugih ljudi je danes udrila v dvorano mestne hiše, kjer se je vršila seja. Generalni guverner je pozval župana, naj ukaže izprazniti dvorano. Ko je župan izjavil, da nima za to na razpolago sredstev, je dobila policija ukaz, naj izprazni dvorano. Množica je policijskega komisarja potisnila nazaj, nakar je isti poslal po stotnijo kozakov. Poveljnik kozakov je množici obljubil, da ne bo nihče aretovan, ako se mirno razide. Množica je odgovorila s klicem em. Med tem ko so kozaki izpraznili dvorano, je več oseb z revolverji streljalo na kozake, z dvorišča in z ulice pa proti oknom mestne hiše. En del nemirnežev je prebil zid neke sosedne hiše in je od tamkaj nadaljeval streljanje, valed česar sta bila en kozak in en policijski agent težko ranjena. Nato so vojaki pričeli streljati. Za četrto ura je bilo 27 oseb ubitih, 75 pa težko ranjenih.

Brzjavne vesti.

Ministerski svet.

DUNAJ 13. Danes predpoludne se je pod predsedstvom ministerskega predsednika Gautscha vršil ministerski svet, katerega so se udeležili vsi ministri.

Kriza na Ogrskem.

BUDIMPEŠTA 13. — Vodilni odbor združene opozicije je imel danes zvečer pod predsedstvom Košutovim sejo, na kateri se je razpravljalo o vprašanju glede volilne pravice. Nadalje je bil vnaprejet predlog izdelan od poslanca Polony ja, da se viada postavi pod obtožbo.

Potres v južni Italiji.

CATANZARO 13. Kralj Viktor Emanuel je dospel semkaj danes zjutraj ter se je

takoj v avtomobilu podal obiskat po potresu prizadete kraje. Zvečer obišče kralj Catanzaro.

COSENZA 13. Od 8. ure sinoči do danes zjutraj so bili zopet trije močni potresni sunki, ki so povzročili novo škodo. Prebivalstvo je silno prestrašeno.

† Goblet.

PARIZ 13. Bivši ministerski predsednik Goblet je umrl. (Goblet je bil večkrat minister, od decembra 1886 do maja 1887 pa ministerski predsednik. Op. ured.)

Skandinavska kriza

KARLSTAD 13. Švedski odposlanci so dospeli semkaj danes zjutraj.

Kolera v Galiciji.

LVOV 13. V Galiciji ni beležiti novih slučajev kolere.

Španska.

MADRID 13. Uradni list je priobčil odlok, s katerim so zopet uvedene uvozne carine na žito in moko.

Iz Makedonije.

CARIGRAD 13. Vojaška ekspedicija, ki je bila odposlana v okraje Krčevo (vilajet Monastir) in Gostivar (vilajet Skoplje) je zopet vjela 15 banditov.

Povodenj in potres v Lahore.

LONDON 13. Kakor poročajo večerni listi iz Lahore, se je tamkaj utrgal oblak, čemur je sledil potres. Mnogo hiš je bilo razdejanih. Veliko ljudi je brez strehe.

Vodna troba.

MOULIN 13. Vsled vodne trobe sta bili postaja Arfeuilles in okolica poplavljeni. Več hiš je bilo prvršenih in mnogo živine ubite. Sodi se, da ni noben človek izgubil življenja.

Kolera na Ruskem.

BEROLIN 13. Sinoči in danes predpoludne so bile dovedene v bolnišnico Mabit tri oseba, na katerih so bili sumljivi znaki kolere. Vendar ni to kolera, marveč drika.

HAMBURG 13. Uradno se poroča, da ni obolela nobena oseba za kolero.

BEROLIN 13. Kakor poroča „Reichsanzeiger“ je na Pruskem od 12. do opoludne 13. t. m. obolelo na azijski koleri 13 oseb, 4 so pa umrle. Dosedaj je obolelo skupno 179 oseb, od teh jih je umrlo 65.

Govor dra. Josipa Smodlake

na velikem ljudskem shodu dne 8. sept. 1905 v tržaškem „Nar. domu“.

Časna gospodo i draga braco!

Važnost Trsta za Slovence, u nacionalnom i ekonomskom pogledu, dokazao je, da nije mogao ljepše, trčanski narodni poslanik i zaslužni prvak dr. Rybář.

No pošto je Trst: vrlo znamenita točka ne samo za vas braćo Slovenci, već i za cijeli slavenaki Jug, osobito za Dalmaciju, dozvolite

nagiblje k jutru, kajti nebo se bleđi kakor v kasni jeseni.

Paviša je podal čarovnici čutaro in poroknil je tudi sam. Zatem jo je prijel pod roko in oba sta jo krenila dalje skozi tiho noč, dokler ju ni zvonarica pod žoltim bregom drage volje vsprejela v prenočišče. Gončinko je položila v svojo lastno postelj, Paviša pa na senik.

Ob 9. uri zjutraj naslednjega dne je bilo na Griču silnega krika in vika. Mestni orožniki so prišli pred hišo čarovnice, da jo primejo in odvedejo v mestno hišo, ker je prišla nadajo težka tožba, da je očitna čarovnica in ručijanka in da je dala roko pomočnico slovinom in ugrabiteljcem.

Ta vest se je bila v hipu raznesla po vsem goranjem mestu, zbog česar se je zbrala velika množica ljudi, starih in mladih, okolo straže. Kastelan je hotel v hišo, ali vrata so bila zaklenjena. Sedaj je udaril trikrat z

mi, da se i ja, kao dalmatinski Hrvat, dotaknem toga velevažnoga pitanja, koje je vas danas u tolikom broju ovdje skupilo.

U današnjim nevoljnim prilikama, Dalmacija, koja je zlobom tugijske premoći odsječena na kopnu od roda i od svijeta, ima jedini izlaz u svijet po moru, a glavni ju — do nedavno i jedini — morski put vodi... u Trst. Za to je Trst pravi dalmatinski emporij, najvažnije trgovačko središte za našu pokrajinu i, može se reći, njeno ekonomsko srce. Nego to središte, koje našoj Dalmaciji oduzima gotovo sav plod njenih krvavih truda, do sad joj je vrlo slabo odvrćalo, pače joj više štode nego li koristi donosilo.

Što daje Dalmaciji današnji Trst u zamjenu za sav onaj novčani i ljudski kapital što od nje prima?

U kulturnom pogledu daje nam bljutave kanconete, koje su iz naših gradova istisnule i pokvarile mile domaće pobjevke.

U nacionalnom pogledu daje nam trgovačke putaike, commis-voyageure, koji kao agenti tuge političke misli vode po našoj zemlji protunarodnu propagandu.

U ekonomskom pogledu napokon daje nam — baccalà per la Dalmazia!

Za to se nemojte čuditi, gospodo, ako se iz Dalmacije više puta čuje glas: ča od Trsta, bojkot Trstu!

Ali to, što se govori u času razdraženosti, svi uvijgamo da se ne da odstraniti. Mi ne možemo bojkotovati Trst, — a da i možemo, ne smijemo. Ne smijemo, jer Trst za nas nije tugijska, već dio našeg narodnog organizma, i to tako važan dio, da bi samoamputacija, kojom se prijeti, mogla pogubno djelovati na cijelo narodno biće.

Trst je obamrlo udo narodnog tijela. Ako hoćemo da ne smeta ostalim organizma, već da nasuprot pomaže, kao što bi mogao u najvećoj mjeri, treba ga oživiti.

Hoćemo li se dakle dati — da ostavimo priopdobu — na političko osvajanje Trsta? Ja se neću baviti tim pitanjem daleke budućnosti, koje mi sami, bojim se, ne ćemo nikada riješiti, kao što ne će riješiti sami ni Talijani, premda u ovaj čas brojem jači i kulturom napredniji. Trčansko pitanje moglo bi se riješiti jedino u sporazumu Talijana i Jugoslavena. Ali pošto Talijani ta sporazum čine nemogućim, uzalud je u tom trošiti riječi.

Ali, ako je teško da Trst bude sasvim naš i samo naš, možemo lako postići, da porred tugijskoga Trsta budemo imali i mi svoj Trst: t. j. da budemo svoji u ovom gradu, gdje nas se danas gleda kao miske tugijske.

Za to nam ne treba osvajati Trata, dosta nam je predobiti sebe i svoje za veliku ideju, koja nas je danas ovdje sabrala.

Kad govorim o našem Trstu, gospodo, mislim na slovenački, na slovenski Trst — jer tek kad Trst bude slovenski, bit će predobiven za Jugoslaviju.

Drugčije ne može da bude. O tom nas uvjerava prvi pogled na ovo lijepo mjesto i

vratnim kladivcem, ali nikdo se ni odzval in ljudje so začeli glasno kričati radi upornosti nesrečne čarovnice proti vlasti velikega sveta griškega. Dalje med množico, naslonivši se s hrbtom na plot je stal pripognene glave, veselega obraza, mladi gospod Paviša Gonč. Okolo njegovega nosa je igral čuden nasme, kakor da obžaljuje siromaka Kastelana, ker se tako muči z vratnim kladivcem drage Gončinke. Slavna oblast in vojna sila, in vsa ta brbljava gruča griških ljudi ni slutila niti od daleč, da v vsem tem Griču ve le propalica Paviša, kam se je dela čarodejnica, da si mu je ob pasu visela Gončinkina čutara, ki je pa v svojem notranjem silno pljuškala, ker je Gonč srkal ta ognjeni napitek, kakor da se ga more dobiti vsaki dan v studencu. Kakor strela je doletel med množico v svoji dolgi črni halji tudi zdravnik Cavnagnoli, ki mu je hiša blizu stala ter obtičal z nosom ravno na Paviša.

(Pride še).

PODLISTEK.

294

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoe. — Nadaljeval in dovršil I. K. Tomić.

Prevel M. O.—Š.

— Rešena sva, preskočila sva sredočno kapiteljski most. Ali ti si se mi zrušila v nezavest. Nu, tu pod vedrim nebom, na ulici ne moreš ostati. Zberi svoje kile, da te dovedem do žoltega brega, ker sem po tatu sporočil zvonarici, da prideš tja na prenočišče.

Sedaj je Gončinka razširila oči, pogledalo plaho Paviša in špnila v strahu:

— A kje mi je — ?

— Tu, tu ti je svežnjič in tu so tvoji cekini, in tvoji denarji, ne boj se, nikdo ti ni ukradl tega; jaz sem pazil na to. Samo

palico in kapo si izgubila. To je ostalo griškim stražarjem. Jaz pa, pri Bogu, ne bi šel nazaj, da bi te malenkosti zahteval od njih. Pri tem bi mogli zgrabiti tudi mene, ker si mislim za gotovo, da so mojo senco z velikim svežnjem amatrali za pravcatega tatu, a tako globoko nisem še pal.

— Dobro, dobro Paviša, je mrmrla stara, vsa sreča je bila, da sva jima utekla. Daj mi roko, privzdigaj me, ne morem se sama postaviti na noge. Zdi se mi, da sta mi peti ranjeni, kakor si me neusmiljeno vlekel za seboj. Sedaj se bova vlekla bolj počasi, ko neju nikdo ne zasleduje. Tako, tako, je nadaljevala stara svojim govoričenjem in se je dvigala ob roki Paviše, le počasi sinko, ti ne veš, kaj je starost, kaj je slabost. Tvoja pljuča leta kakor da imajo peroti, a moja komaj da se premikajo. Kako naj star konj drvi pred vozom vaporedno z ognjenim žrebcom. Daj mi sem moj svežnjič. To mi je zadaje, tako. Naj posrknem še malo slivovca; posrkni tudi ti sinko. Že se

na ljudstvo koje vrvi njegovim ulicama. Slovenski ga zeleni brežuljci gule sa svih strana, slovenskim znojem su podignute njegove velebrne palače i obale, slovenski kmet ga i danas svojim žuljima hrani.

Slovenci su ovdje domaćini, to svi treba da pomislimo. Njima vodstvo, njima najveća prava uz najveće dužnosti. Oko njihova matičjaka treba za to da se skupe drugi jugoslavenski radnici, bilo prosvjetni bilo privredni, osobito brojem jaki dalmatinski Hrvati i kapitalom snažni Srbi, nastanjeni u ovom gradu.

Da tako nije danas, to svi znamo. Meni je kao Dalmatincu žao, a i stid me je.

Uz rijetke izuzetke, kojima za to čast, Hrvati i Srbi, osobito viših staleža, tugje se domaćih Slovenaca. Dok se Slovenci interesuju za hrvatske i arpske stvari kao za svoje, Hrvati i Srbi većinom ignorišu cijeli slovenački pokret.

Svaki je separatizam poguban za narodnu stvar. Ali ovdje je gore nego separatizam, jer Hrvati i Srbi u Trstu ne žive svojim posebnim životom, nemaju kulturne i ekonomske organizacije za sebe, već ih se najveći dio kap po kap utapa u talijanskom moru, povećavajuć tugje osvajačke redove, koji na svojoj liniji jadranske primorja suzbijaju naš narod od mora, t. j. od svijeta i svjetla, od napredka i slobode.

Najgroznije je u cijeloj stvari to, što naši ljudi u prilogu indolenciji, malodušnosti ili komoditet žrtvuju časovitoj koristi pojedina interes čitavoga naroda, a time, pače u prvom redu, interes svoje rodne zemlje Dalmacije.

Ja ne nalazim opravdanja tugjenju naših ljudi od trčanskih Slovenaca. Zar ih se gospoda stide zato što su ubogi? Al onda dukazuju, da ne ljube ni svoj narod, koji je danas žalibože među ubogima najubogiji. Zar Slovenci ne mare za narodnu stvar? Nek pogledaju sve narodne institucije slovenačke u ovom gradu, nek bace samo oko na ovaj »Narodni Dom« najveći i najljepši na slavenskom jugu, pa onda neka sude, imaju li pravo.

Zar im Slovenci ne dolaze u susret? Da nabrajamo što je davno bilo. Sjetimo se samo osuđene fuzije »Dalmatinskog Skupom« i ustrojenja »Jadranske banke«, pa da se divimo susretljivosti i inicijativi Slovenaca, koja do u zadnje doba nije nikad odziva našla.

Slovenci, makar što im se prigovaralo, čine u Trstu svoju dužnost, dočim se o Hrvatima i Srbima to ne može reći, izuzevši neke utješljive pojave u najnovije vrijeme.

Možda nekim našima smeta ekakluzivnost Slovenaca, ili, bolje da se izrazim, posebno slovenačko obilježje raznih narodnih institucija. Ali zar u našoj Dalmaciji nije isto tako? Mi Hrvati dalmatinski zahtijevamo od Slovenaca, pa i od Čeha, da pristupi u naša hrvatska društva, da pristane uz hrvatsku narodnu akciju. Ako nam se brat tugji, gledamo ga krivim okom, a što bismo tek rekli, da direktno ili indirektno etane raditi proti nama, kao što ovdje čine mnogi Dalmatinci, hrvatski ili arpski oči talijanske djece, koji se puštaju talijanskoj struji, da ih nosi kao mrtva tjelesa?

Ove gorke riječi prekora ne izustih, gospodo, ni u namjeri da kome laskam, ni da koga vrijeđam. Htio sam njima jedino svratiti pozornost mojih zemljaka ovdje nastanjenih na veliku važnost Trsta za sve nas Južne Slavene te na dužnosti što ih čekaju kao Hrvate i Srbe, koji apsolutno ne smiju da budu indiferentni gledaoi u gigantskoj borbi trčanskih Slovenaca protiv tolikih moćnih protivnika.

Ja zaključujem gospodo, obećavajuć ovdje prisutnoj slovenačkoj brci u ime svoje i u ime hrvatske demokratske stranke dalmatinske kojoj pripadam, da ćemo u smislu ideja od mene danas ovdje izraženih i mi po svojim slabim silama poradići, da se napokon prenu iz mrtvila trčanski Dalmatinci našega jezika, koji našoj općoj narodnoj stvari u Trstu mogu mnogo pomoći, — a ako Bog i hoće sa duku i na korist sebi, našoj miloj Dalmaciji i cijelomu narodu našem.

„Mir, ljubav in sloga“ — v smislu gospoda škofa dr. Frana Nagla.

(Dopis.)

Bl. zem slušajao v Klancu.

Škof tržaški je došiel!... V soboto dae 9. t. m. pripeljal se je presvetli, spremjan od svojega kapelana, v prijazo, z eno

sa mo narodno trobojnico (povodom odkritja Prešernovega spomenika?) odičeno vas.

Škof je bil tu — to je bilo vse. Manjkalo je vsako oduševljenje, manjkala je ona vez pijetete in spoštovanja, ki označuje duševno sorodstvo vladike se svojimi verniki. Ni bilo tu ne vsprejem, ni lepih besed, ni ovacij, ni dobrodošlic. Narod ni došel ker ni čutil zaupanja v svojega pastirja. Narod se je držal daleč, ker ga je sam vladika odtisnil od sebe in si ga odtujil, ker ga je toli često užalil v njegovem pravu. Ali — vladika je z druge strani se svojim drsednjim postopanjem jasno pokazal, da ne mara za narod in narod — ni došel. Takov je bil vsprejem! Za psihologijo momenta je važno samo to: narod je instinktivno, iz svojega prepričanja, brez kakoršnjegibodi agitacije in mahinatorskih sil, dostojanstveno obstruiral proti škofu: držal se je hladno in ni želel bližnje dotike z vladiko.

Vse je bilo mirno, le nekoliko gostov iz Trsta, (nekoliko Italijanov in Nemcev, ki so bili na letovišču) je, podobno nezrelim otrokom, obhajalo vas z beneškimi baloni, pevaje panegirike, slave svojega »buca vescovo« in zamenjaje te slavospeve tu in tam z — Frenovo himno. (In to da ni bila komedija?!!)

Naslednjega dae je bila propoved. V prilično korektni slovenščini naglašal je vladika karakter tega dae. Rekel je tako-le: Škof je obiskal svoje vernike. Naj bo to dan miru, ljubavi in sloge! Dal Bog, da bi vi spoznali, da je odrešenje v veri, a to poslednje da se daja doseči a čisto vero, pokornostjo papežu, svojemu škofu in njegovim zastopnikom. Dalje je rekel: Ne verujte onim ljudem, katerih prva želja je, da ustvarijo prepad med vami in vašim vladiko. Ne čitajte onih listov, ki zaslepljajo čitatelje, širerči neslogo med vladiko in vami! Mir s vami!

Res — angelske besede, dostojne vsakega vladike! Ali — izustil jih je dr. Nagl in tu menjuje slika barvo. Pozabivši na svečanost momenta »dum ex cathedra loquiture«, pozabivši, da biskupu pod mitro in pastoralno palico ne pristaja, da se bavi s profanimi vprašanji kakoršnja so politični principi in pojedine politične osebe, vedoči, da govori pod egido imunitete, ki mu jo zagotavljajo trdni sidovi božjega hrama in opor na dejstvo, da govori v odsotnosti onih, katere napada: je dr. Nagl apeliral pod pretvezo »miru in sloge«, v imenu religije, na religiozni čut dobrega našega naroda, toli rado pozablajočega na pretrpljena ponižanja. Pod takimi pogoji se dr. Nagl brani s tem, da veliko reakcije, ki jo je v vsem našem narodu izzvalo njegovo protislovensko in eminentno centralistično stremljenje, nazivlja — kakor smoto. Dr. Nagl nazivlja vso ono množico spoštovanih ljudi, ki so iz prepričanja, da se v cerkvi ne sme tirati samo latinska politika na škodo naših narodnih interesov in ki so prešinjani od edino prave resnice, da je šlovečanstvo v vsej svoji kolosalni zgodovini postavljalo v vseh časih kakor temelj vsemu ljudskemu napredku: narodno vero, to je službo božjo v narodnem jeziku, — vse te ljudi nazivlja dr. Nagl: same spletke karje!

Mari je dr. Nagla pošlal Dunaj v Trst, da predava narodu o našlau, kako se resnica daja zasukavati in kako se dan daja pretvarjati v noč?! Mari more posvečeni vladika, ali sistem, ki ga oza sastopa, delati tako enostransko, da zbog samih principov odtujaže narod od vere: da narod izgublja vero v pravičnost, v naklojenost od strani svojih duševnih poglavarjev?! Je li dr. Nagl šritelj vere, ali apostol latinske kulture?!

Narod prihaja počasi, ali sigurno do svoje zavesti. Naj se le zarotijo vse mitre v svoji trmi, ali čuvajo naj se, da ne pride črni petek, ko se bo latinsko molilo po vseh cerkvah brez razlike, ali — praznim klopm, ko bodo vzvišeni Ambrozijanski psalmi našletali na — mrzle zidove! Vse to Bogu in njegovim ministrom na čast!

Po sklepu miru.

Oklepnjača »Mikasa«.

Iz Tokija poročajo, da je bila oklepnjača »Mikasa«, zasidrana v Sasebo, ko je nastala na njej eksplozija. Admiral Togo se

pa ni nabajal na ladiji. Uvedena je preiskava, ki ima konstatovati, kako da je nastal na ladiji požar.

Rodbina barona Komure umorjena.

Rimska »Tribuna« poroča iz Tientsina, da so puntarji umorili rodbino mirovnega pooblaščenca barona Komure.

Kriza na Ogrskem.

Ako zadnje vesti govore resnico, je ministerstvo Fejervary v zadnjih vzdihljajih. Budimpeštanski listi trde, da je odstop ministerstva neizogiben. — Nu, faktu samemu na sebi nasproti ostajajo menda Slovani v monarhiji hladni do duše, ker jim je pač vsejedno, ali jaše na čelu sovražne madjarske vojske Fejervary, ali pa Kcsut! Ne more pa biti nam Slovanom vseeno, kar se govori o vzroku, ki je povzročil, da je Fejervary ponesrečil. Avstrijski Nemci so menda pomagali na strmoglavljenju Fejervaryja. In zakaj? To je ravno, ki zanima nas Slovane in ki je prekarakteristično za te avstrijske Nemce: za njihovo brezprimerno sebičnost, njihovo zavratnost in nemoralno v vsej njihovi politiki. Dokler je tako kazalo njihovim namenom, dokler jim je bilo na korist, da ima madjarski šovinizem avobodno roko, so proglašali princip nevmešavanja v ogrske stvari, in so ta princip izvajali do skrajnosti, da se je princip nevmešavanja pretvoril v princip sločinskega zanemarjanja avstrijskih interesov in da je naš parlament postal pravi evnuh.

Sedaj pa, ko je ministerstvo Fejervary, hotelo porabiti splošno volilno pravico, da upogne madjarsko opozicijo, so se isti Nemci oprijeli nasprotnega principa — principa vmešavanja v Ogrske stvari. To je: Nemci so porabili svoje znane zveze na dvoru proti temu, da bi se na Ogrskem uvela splošna volilna pravica. In vse kaže, da se jim je nakana poorečila. Zdi se, da so vplivi Nemcev dosegli, da krona ni pritrdila namenom ministerstva Fejervary in — posledica vsemu temu bo padec tega ministerstva.

Nu, vprašajmo se sedaj po vzroku tej kričeči nemoralni nedoslednosti Nemcev ob tako važnih vprašanjih, po vzroku, da se v ogrske stvari umešavajo sedaj isti avstrijski Nemci, ki so poprej najfanatičnejše odklanjali vsako umešavanje avstrijskega parlamenta?! Nu, ta vzrok nam kaže te naše Nemce kakoršnji so in nam pojasnjuje, zakaj ne more priti do pomirjenja v tej državi?! Nemci zastavljajo sedaj svoje vplive in stavlja jo v kontribucijo svoje zveze na dvoru proti uvedenju splošne volilne pravice zato, ker se boje, da bi to delovalo tudi na Avstrijo, da bi tudi tu postalo aktuvelno to vprašanje. Nemci hočejo imeti privilegijev, oni hočejo biti narod privilegirancev tudi na volišču. Boje se splošne volilne pravice, ker vedo, da bi po istej prišli novi in širši elementi do izvrševanja političnih pravic in dosledno temu tudi nenemški narodi do večje politične in narodne veljave! Tega pa ne morejo pretrpeti ti nemški — avobodnjaki. Raje naj se ogrska kriza razteza v brezkončnost, raje naj gre vse k vragu, nego da bi Nemci privoščili tudi drugim malo več pravice in malo več svobode. Zahteva po čim izdatnejem razširjenju političnih pravic je sicer konsekvence zares liberalnega naziranja, ali proluli nemški liberalizem tudi na Ogrskem ne dopušča te konsekvence do uresničenja iz strahu, da bi dogodki na Ogrskem mogli najti analognega nadaljevanja tudi v Avstriji in da bi tu prišli do malo več politične in narodne svobode. Splošna volilna pravica torej je varokom, da nemški liberalizem deluje na padec ministerstva Fejervary.

Drobne politične vesti.

»Hrvatska poljedelska banka« je kupila vlasteliastvo Daruvar za tri milijone kron. Banka namerava del tega posestva parcelirati, na drugem delu pa hoče napraviti nove naselbine, da prebivalcem preobljudenih krajev v hrvatskem Zagorju nudi priliko, da se izseli v te nove domače naselbine. To je prvi korak za notranjo kolonizacijo.

V sprejem bolgarskega eksarha v Sofiji. Iz Sofije poročajo, da se bolgarski eksarh na svojem povratku v Carigrada ustavi nekoliko dni v Sofiji, kjer bo predsedoval izredni seji sinoda. Bolgarska vlada je sklenila, da priredi eksarhu slovenski čofojelen vsprejem. Na ukaz turške vlade se vdeleži vsprejem tudi turški komisar.

Črno-žolta in madjarska zastava. V Vilagošu se vrše te dni vojaške

vaje 17. divizije. Ko so vojaki šli v mesto, je bila na stanovanju FML Csanade takoj razobešena črno-žolta zastava. Gospodar hiše ni mogel odstraniti zastave, ker so jo stražili vojaki; zato je pa razobešil veliko madjarsko zastavo, ki je črno-žolto povsem pokrila. Obe zastavi vise še vedno. Ta sfera vzbuja veliko senzacijo.

Turško-bogarski odnošaji. Iz Carigrada poročajo, da je Turška vnovič zahtevala od Bolgarske, naj jej izroči štiri Aimenice, ki so bili zapleteni v atentat na sultana. Bolgarija se brani to storiti iz ozira na razburjenost, ki vlada v Bolgariji radi postopanja turške vlade nasproti bolgarskemu eksarhatu.

Takahira postane japonski poslanik v Petrogradu. Nekateri londonski listi so priročili vest, da postane Takahira, japonski poslanik v Washingtonu, poslanikom v Petrogradu.

Baron Komure. Iz New-Yorka poročajo, da se stanje Komure boljša. Isti namerava odpotovati na Japonsko prihodnji četrtak.

Pogodba o angleško-japonski zvezi. Pariški »Tempe« poroča iz Londona, da se pogodba o angleško-japonski zvezi na željo Japonske objavi še le po ratifikaciji portsmouthske pogodbe.

Domače vesti.

Ob otvoritvi novega šolskega leta.

Rotimo Slovence v Trstu in okolici, naj nikar ne vpisujejo svojih otrok v nemške ali italijanske ljudske šole. Ako le morejo, naj jih vpišejo v najbližjo slovensko šolo. Ako bi ne bilo na slovenskih šolah dovolj prostora, naj se vseeno ne sili slovenskih otrok na neslovenske šole, ker, ako za Slovence v mestu ne boje dati šol, jih tudi ne morejo siliti v šole.

Sosebno pa vi slovenski rodoljubi iz sv. Ivana, pazite dobro, da nobeden Slovenec ne vpiše svojega otroka v novo dovoljeno Legino šolo! Nikar se ne dajte zavesti za par čevljev ali za kako oblačilo! Vaši otroci nikjer ne dobivajo toliko pouka, kolikor v domačem materinem jeziku, ker drugega jezika ne umejo tako dobro. Dalje prosimo rodoljube iz Barkevelj, Rojana in Škeda, naj nam naznanijo one slušaje, v katerih bi šolska vodstva siliila slovenske stariše, da vpišejo otroke v italijanske oddelke. Skrbeli bomo, da se bo proti takim brezvestnim šolskim voditeljem postopalo po zakonu.

Ako pa kateri izmed slovenskih otrok iz katerega-koli vzroka ne dobi vstopa v slovenskih šolah, bodisi javnih v okolici, bodisi zasebnih družbe sv. Cirila in Metodija v mestu, naj sprovede dotične svoje otroke naravnost na c. k. namestništvo ter naj vpraša tam, kje je ona slovenska šola, ki zamore vsprejeti dotičnega učenca?! Želeti bi bilo, da bi se na namestništvu oglašili vsi oni nesrečni stariši se svojimi nesrečnimi otroci!

Priznanje Tržačanom. Prejeli smo: Na svojem potovanju po Gorenjskem čujem, kamor-koli prihajam, le glas hvale o nastopu Tržačanov, ki so se udeležili Prešernove slavnosti v Ljubljani. Posebno pa hvalijo ljudje Tržačanov energični nastop na Kozlerjevem vrtu. Vsakdo pravi, da si ni mislil do sedaj, da so tržaški Slovenci tako navdušeni in odločni.

Izlet v Ljubljano. Podpisani odbor si dovoljuje javiti slavnemu občinstvu, da znaša čisti prebitek posebnega vlaka k odkritju Prešernovega spomenika 148 K, kateri znesek je bil (mesto vena na Prešernov spomenik) odločen tukajšnjemu »Dijakem« podpornemu društvu.

Ob tej priliki se podpisani odbor toplo zahvaljuje vsem onim, ki so mu šli na roko na prireditvi posebnega vlaka in posebno gospodom udeležnikom, ki so v tako velikem številu in tako častno nastopili ob slavnostnem odkritju spomenika našem največjemu pesniku.

V Trstu, 12. septembra. Za Odbor za udeležbo na odkritju Prešernovega spomenika v Ljubljani:

Dr. Edward Slavík, predsednik.

Domobranski pešpolk št. 5 premeščen v Pulo. Domobranski naredbeni list prinaša odredbo, s katero je tuk. domob.

pešpolk z najvišim odlokom premeščen z vsemi oddelki in dopolnilnim okrajnim poveljstvom št. 5 v Pulo. — Odhod bo dne 30. septembra t. l. zjutraj z državnega kolodvora.

2. batalijon ostane radi pomanjkanja prostorov začasno še v Gorici.

Premestitev tega polka v Pulo — avstrijski Port Artur — izvršila se je iz posebno važnih vojaških ozirov.

Iz Ajdovščine. Dne 11. septembra se je vršila tu izvolitev župana. Županom izvoljen je dosedanji g. župan Ignacij Kovar, prvim namestnikom g. Josip Krtel, drugim namestnikom g. Artur Lokar, c. kr. noter.

Čestitamo.

Občni zbor »Slov. pev. društva« se je vršil, kakor napovedano, v nedeljo dne 3. septembra t. l. ob 4. uri popoldne v prostorih »Trgovskega izobraževalnega društva«. Čim je bilo število navzočih udov zadostno, je otvoril zborovanje predsednik g. prof. Mandić z lepim nagovorom, v katerem je črtal delovanje v minolem društvenem letu in izjavil, da ne more več ostati na častnem mestu, ker mu ne dopuščajo razmere, v katerih se nahaja sedaj. V kratkih besedah je črtal tudi, kako bi moralo biti delovanje za naprej, da bo društvo boljše odgovarjalo zahtevam časa in da bo doseglo postavljeni si cilj. Potem je dal besedo tajniku g. Podreki, ki je poročal o delovanju v minolem društvenem letu; tajnikovo poročilo je bilo enoglasno vsprejeto. Na to je sledilo poročilo blagajnika, ki je bilo tudi enoglasno vsprejeto. K tretji točki dnevnega reda, volitev novega odbora, so stari odborniki potom g. prof. Mandića izjavili, da ne morejo več kandidirati iz tehničnih razlogov. Gg. Zafred, Verdon in Švara so skušali odvrniti predsednika in bivše odbornike od njihovega sklepa, ali ves trud govornikov je bil zastonj, ker nijeden odbornik ni prekinil svojo ostavko. Zborovanje je bilo prekinjeno za nekoliko časa, da zamore zborovalci pogovoriti se radi sestave novega odbora. Na volitvi, ki je sledila temu kratkemu predledku, je dobila vse glasove lista, sestavljena od volilnega odbora. Novoizvoljeni odbor se je v prvi seji konstituiral kakor sledi: predsednik: Friderik Lončner, podpredsednik: Josip pl. Maseneč, tajnik: Anton Žbena, blagajnik: Dragotin Dekleva, arhivar in nadzornik pevskih vaj: Fr. Kerševani, odborniki: Rudolf Kompara, Peter Verdon, Anton Švara, Angelj Bizjak in Peter Zafred — namestniki: Fr. Vertovec, Henrik Kobau in Fr. Opač — pregledovalca računov: Jernej Pinter in Dragotin Podreka. Po dovršeni volitvi se je g. Kobau v imeu pevcev zahvalil v lepih besedah g. prof. Mandiću za mnogoletno uspešno delovanje. Ker pri točki dnevnega reda, — even-tualna — se ni nikdo glasil za besedo, je bilo zborovanje zaključeno.

Hotela je skočiti v morje. Predsedničajim, kmalu po 2. uri po polnoči, je neki redar, službujoči na obrežju, opazil na novem sanitetnem pomolu žensko, ki je stala uprav na robu pomola in se dokaj sumljivo vedla. Nevidjen se jej je redar približal in jo vjel za roko ravno v hipu, ko je hotela skočiti v morje. Začuvša se pridržano, se je ženska obrnila k redarju in se mu skušala iztati, a to se jej ni posrečilo.

Redar jo je odvedel na pomočni policijski urad, ki je v ulici Tigor, kjer jo je službujoči uradnik zadržal. Ženska je povedala, da je 29-letna Olga Mikelič in da stanuje v hiši št. 26 v ulici del Boscetto. Priznala je tudi, da je nameravala izvršiti samomor, a ni hotela povedati vzrokov, ki so jo silili v smrt.

Policijski uradnik je telefoničnim putem pozval zdravnika se zdravniške postaje. Zdravnik pa, videč, da je ženska silno razburjena, jo je dal odvesti v mestno bolnišnico, kjer so jo vsprejeli v opazovalnico za umobolne.

Društvene vesti in zabave.

»Trgovsko izobraževalno društvo« vabi vse svoje ude, njih prijatelje in znance na prvi plesni venček, ki ga priredi v nedeljo dne 17. t. m. v društvenih prostorih ulice S. Francesco št. 2, I. nadstr.

Začetek ob 7. uri zvečer; venček bo trajal do 1. ure popoldne.

Sviral bo orkester z glasovirjem. Na obilno udeležbo vabi Veselični odsek.

»Hrvatski Sokol« proslavi prihodnjo nedeljo tridesetletnico svojega obstanka. Na tej svečanosti bodo sodelovala tudi razna druga sokolska društva iz Hrvatske, Dalmacije in Istre. Od slovenskih društev sta se dosedaj prijavili sokolski društvi iz Ljubljane in Brežic. Iz Prage in Lvova pridejo deputacije.

Pevsko društvo »Zvonimir« v Rocolu priredi, kakor že javljeno, prihodnjo nedeljo, dne 17. t. m. velik koncert s petjem, godbo, igro, šaljivo pošto in plesom na vrtu g. Škilan p. d. »Drion« v Rocolu. Na tem koncertu peli se bodo mešani, moški in ženski dvospevi s spremljevanjem orkestra pod vodstvom društvenega kapelnika g. H. O. Vogriča. Odbor je glede točne postrežbe že vse potrebno ukrenil, da bo vse v zadovoljstvo vsem udeležnikom. Prostor, kjer se bo vršil koncert, je jako prostran, da bo prostora za občinstvo, kolikor ga pride. Med in po koncertu delovala bo šaljiva pošta. Za to je dalo društvo prirediti razglednice s sliko pevskega zbora. Po dovršenem vsopredju prične ples na planem. Pri koncertu in plesu sviral bo vojaški orkester 97. pešp. Vstopnina na koncert znaša 60 stot., k plesu moški 1 K, ženske 50 stot. Otroci v spremstvu starišev so vstopnine prosti. Natančnejši vsopred približno jutri. Ker je društvo še mlado in v materijalu šibko, se nadeja, da se obdržavo, toliko iz kolice, kolikor iz meata, udeležiti te veselice v velikem številu.

Koledar in vreme. — Danes: Povijanje sv. križa: Znanoslav: Rajna. — Jutri: Nikomed, mučenec: Tetumil: Petkana. — Temperatura: ob 2. uri popoldne + 27°. Celsius. Vreme: lepo.

Razne vesti.

Nova italijanska oklopnjača. V Castellamaru di Stabia so v nedeljo spustili v morje novo oklopjačo »Napoli«.

Ljubimki — odrezal nos. Zidaraki pomočnik Gejza Bassy v Osejaku se je skregal s svojo ljubinko Miroslavo Markovič, ki mu je odpovedala ljubezen, ker je postopal z njo preurovo. To je Bassy-ja raskalo tako, da je bivšo ljubico najprej opogval ter jej potem z nožem odrezal nos, na kar je sbežal. Redarstvo ga išče. Dekletu so takoj nudili prvo pomoč.

Potres v Kalabriji. V Monteleone je potres, ki je trajal 43 sekund, napravil primerno malo škodo, le v mestnem okraju, kjer stanujejo kmetje, se je zrušilo 6 hiš. Strašao je pa razdejanje v bližnji okolici. Le tri kilometre oddaljeni Stefanocconi je razvalina. V vas se zamore priti le preko visokih grobelj. V tej vasi je bilo ubitih 120 oseb. Še huje je pa v Piscopiu. Tukaj ni ostal kamen na kamenu. Skoraj vse ženske so izgubile življenje. Moški so odšli skoraj vsi v Ameriko in ostale so doma samo ženske, ki so sedaj našle smrt s svojimi otroci. V bližnji vasi Zemarso so izveleki ispod razvalin 110 mrličev. Vse mrličke so vojniki pokopali v skupen grob. Isto sliko strašnega razdejanja kaže 34 drugih vasi in krajev Kalabrije. Nad 60.000 ljudi je brez strehe, na tisoče jih leži ranjenih v šotorih. Vsem tem ljudem primanjkuje hrane in dela. Miloščina, ki prihaja od vseh strani, ne zadostuje, beda je povsed velika. Potresi se še vedno ponavljajo.

Iz vseh strani prihajajo darovi za prizadete po potresu. Tako je n. pr. papež Pij X. daroval 25.000 lir, mesto Milan 50.000 lir, milanska hrastilnica 100.000 lir itd. Tudi razni listi so nabrali zastonj svot.

Darila.

Družbi sv. Cirila in Metodija so od 1. do 31. avgusta 1905 poslali prispevke in darila p. n. gg. in društva:

Upravištvo »Slovenski Narod« v listih od dne 2, 5, 9, 12, 16 in 26. avgusta 1026 K 36 stot., upravištvo »Mirc« 301 K 68 stot., upravištvo »Slovenec« 69 K, upravištvo »Družinski prijatelj« v Trstu 23 K, upravištvo »Domovina« 5 K 88 stot. Podružnice: v Št. Petru na Krasu 65 K, moška v Ormožu 30 K, ženska v Logatcu 50 K, L. belokranjska ženska v Črnomlju 27 K 50 stot., v Velikovecu 98 K 31 stot., v Žužemberku 18 K, v Mokronogu čisti dobiček veselice 500 K, v Kosjem čisti dobiček veselice pri sv. Petru pod sv. Gorami 115 K 04 stot., moška šentpeterska v Ljubljani 156 K 20 stot., moška v Radovljici čisti dobiček veselice 1000 K, ženska prijev. Bene-

dikt v Slov. goricah čisti dobiček veselice 140 K. Občine: Skocijan 2 K, Petrovče 5 K, Kobarid 20 K, Il. Bistrica 10 K. Posojilnica v Cerklji 20 K. Društva: Narodna tiskarna v Ljubljani 200 K.

Zadnje brzojavne vesti.

Eksplodirala ladje pri Jakobstadu.

HELSINGFORS 13. Pri dveh osebah, bivačih blizu Jakobstada so vojaki zaplenili 5000 pušek, ki prihajajo najbrž z ladje, ki je eksplodirala. Posadka ladje se je podala v notranje kraje dežele; njihova nadaljna čsda je neznana. Finski carinski parniki so dobili ukaz, naj strazijo obali botniškega zaliva. Glavni carinski ravnatelj se je podal v Jakobstad.

STOKHOLM 13. List »Stockholm Tidningen« poroča iz Helsingforsa nastopne podrobnosti o poginu parnika pri Jakobstadu: V sredo po noči je dospel neznan parnik do Kalpaka, 25 kilometrov od Jakobstada. V viharju in megli je parnik obsedel v peaku, kake 4 kilometre od obali. Še le v petek sta dva carinska uradnika prišla do parnika ter hotela pregledati tovor. Ko sta dospela do ladje, ju je angleška posadka vsprejela z revolverjem v roki ter jima zaklicala, da naj si izvolita, hočeta li rajne biti vržena v zrak, ali pa se vrniti na kopno, nakar sta se oba uradnika vrnila. Dvajset minut potem je ladja eksplodirala, potem ko so je posadka v čolnih odpeljala. Ta dogodek je bil takoj prijavljen oblastnjam. Guverner je takoj prišel s 100 možmi ruske posadke. Ime ladje je bilo prebarvano, tako, da je bilo samo čitati ime »John« in slog »ton«. Glasom Lloydovega imenika se parnik najbrž imenuje »John Grefton« in je iz Londona.

Trgovina.

Borsna poročila dne 13. septembra

Tržaška borza.

Napoloni K 19.10 1/2 — 19.12 1/2, angleški lire K — do —, London kratki termin K 140 — 140.20 Francija K 95.35 — 95.45 — Italija K 95.40 — 95.5 — italijanski bankovci K — — —, Nemčija K 117.45 — 117.55 — nemški bankovci — — —, avstrijska ednosa renta K 100.45 — 100.65 ogrska krona renta K 69.90 — 71.10 italijanska renta — — —, kreditne akcije K 679.50 — 681.50 državne železnice K 674.50 — 675.50 lombard. 101. — 103. —, Lloydove akcije K 738 — 745 — Brečke: Tisa K 331.75 — 335.75, Kred. K 476 — do 483. —, Bodenkredit 1880 K 302. — 310. — B. denkrebit 1889 K 302. — 310. — Turške K 145. — do 147. — Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. uri pop.

	včeraj	danes
Državni do g v papirju	101.85	101.30
» » srebru	101.30	101.30
Avstrijska renta v zlatu	119.70	119.65
» » kronah 4%	101.65	100.65
Avst. investic. aka renta 3 1/2%	92.65	92.50
Ogrska renta v zlatu 4%	116. —	115.95
» » kronah 4%	96.85	96.95
» » 3 1/2%	87.50	87.85
Akcije nacionalne banke	1641. —	1645. —
Kreditne akcije	673.50	681. —
London, 10 Letr.	239.97 1/2	239.99
100 državnih mark	117.40	117.35
20 mark	23.48	23.47
20 frankov	15.11	15.09
100 ital. lir	95.40	95.35
Cesarski cekini	11.31	11.31

Pariška in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — Francoska renta 100.37, italijanska renta —, španski exterior 93.42, akcije otomanske banke 605 —. Menjice na London 251.70.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne želez. — — —, Lombardi — — —, unificirana avstrijska renta 92.60 avstrijska stana ren. 102.70, ogrska 4%, zla renta 97.90, Landerbau. 484 —, turška arec e 136.50 pariska banka 14.75, italijanska m-r-d-jonalne akcije — — —, akcije duo Tiso 16.40. Trdna.

London. (Sklep.) Konsolidir. dni 89 1/2, Lombardi 4 1/2, včeraj 23.1 1/2, španska renta 92 1/2, italijanska renta 105 —, urški diskont, 2 1/2, menjice na Dunajo — — —, Slabotna.

Tržna poročila 13. septembra.

Budimpesta. Pšenica za okt. K 15.76 do K 15.78, rž za okt. K 12.78 do 12.8, čves za okt. od K 11.96 do 11.98, koruza za sept. K — do K —.

Pšenica: ponudbe dobre, povpraševanje čiviljeno, tendenca mirna. — Prodaja 65.000 met. stotov, nespremenjeno. Druga žita mirno. Vreme: vroče.

Pariz. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 30 zg 47. 1/2, fra, za dec 47. 1/2.

New-York. (Otroci) e. Kava Rio za tod še dobave. — Mirno, nespremenjeno. — Prodaja: — vreč.

Hamburg. (Sklep.) Kava Santos good average za september 38 1/2, za dec. 38 1/2, za marec 39. — za maj 39 1/2. Stalno. — Kava Rio navadni loco 40—41, navadna realna 42—44, navadna dobir, 45—46.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za september 16.80, za oktober 17.35, za november 17.30, za dec. 17.40, za januar 17.50, za febr. 17.55. — Mirno. Vreme: lepo.

Sladkor tuzemski Centrifugal 5 promn. Red. K 74 — do 75 —, za maj-avgust K 73 — do 74.50 C nassé in Melisil promptno K 74—75, za juli-avgust K 74 — do 75 —.

London. Sladkor iz repe surov 8 1/2 St. Mlačno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.15 rž — oktober 15.25 za nov-december 15.50 za nov-februvar 15.75 (mirno). — Čsenica a tekoči mesec 22.55, za oktober 22.50 za november december 23 — za nov-februar 23.20 stalno. Moka za tekoči mesec 29.70, za oktober 29.95 za nov-december 30.25, za nov-februar 30.45 (stalno). — Repične olje za tekoči mesec 47 1/2, za oktober 48 — za november-december 48 1/2, za januar-april 49 — (mirno). Špirit za tekoči mesec 39 1/2, za oktober 35 1/2, za november-december 34 1/2, za januar-april 34 1/2 (mlačno). — Sladkor surov 80° oso nov. 20 1/2 — 2 1/2 (mlačno) bel za tekoči mesec 24 — za okt 24 1/2, za oktober-januar 25 —, za januar-april 26 — (mlačno) rafinirani 59 1/2 — 60 —. Vreme: lepo.

Vedno napredek. Razven gosp. Stularja, ki je te dni otvoril svojo novo krojačnico in prodajalnico manufaktur zraven cerkve sv. Antona novega, je te dni otvoril svojo krojačnico tudi g. Škerlj na trgu Barriera št. 3. I.

Ta dva nova slovenska obrtnika toplo priporočamo v podporo, kajti le na ta način jima bo obstanek gotov.

Hermangild Trocca

Barriera vecchia št. 8

ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov

za otroke in odrasčene.

Venci

od porcelana in biserov vezanih z medeno žico, od umetnih cvetlic s trakov in napisih.

Slike na porcelanastih ploščah za spomenike.

Njnišjea konkurenčne cene.

Velik izbor inozemskih vin, spirita in likerjev

in razprodaja na debelo in drobno

TRST. — JAKOB PERHAUC — TRST.

Via dell'Acque št. 12. (nasproti Kafe Centrale).

Velik izbor francoskega šampanjca, penecih dezertnih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux, Burgunder, renskih vin, Mosella in Chianti. — Rumkonjak, razna žganja ter posebni pristni tropinovec, slivovec in brinjevec. — Izdelki l. vrste, došli iz dotičnih krajev. Vsaka naročba se takoj izvrši. Razpošilja se po povzetju. — Ceniki na zahtevo in franko. — Razprodaja odpol litra naprej.

Velik izbor inozemskih in lokalnih vzorcev.

Pozor! Pozor!

Nova krojačnica.

Piazza della Barriera 3 I.

Slovenski napis.

Izvršuje vsa v krojaško stroko spadajoča dela v popolno zadovoljnost. — Najnižje cene! Priporoča se udani

Slavoj Škerl.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A (lastna hiša).

ZALOGA:

PIAZZA ROSARIO (Solske poslopje).

Cene, da se ni bati nobene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)

tovarna pohištva s strojevnim obratom

priporoča slavemu občinstvu svojo

zalogo pohištva

prej ANTON ČERNIGOJ

Via dei Rettori št. 1 (Rosario) - v Trstu - tik cerkve Sv. Petra v hiši Marenzi

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Pohištvo izdeluje se solidno, trpežno in lično, in sicer samo iz lesa, posušenega v tovarniški sušilnici s temperaturo 60 stopinj.

Vsaka konkurenca je izključena. Album pohištva pošlja se brezplačno.

Prodaja se tudi na mesečne obroke.

Zastopstva v: TRSTU, ŠPLJITU in ALEKSANDRIJI (ORJENT).

Tržaška posojilnica in hranilnica **=====**

registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

Piazza Caserma št. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši. Telefon št. 932.

== Vhod po glavnih stopnicah. ==

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni udružen v jih obrestuje po 4%.
Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono.

Posojila daja samo zadržnikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjice po 6%, na
zastave po 5 1/2%.

Uradne ure: od 9.—12. popoldne in od 3.—4. popoldne.

Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Ima najmodernejše urejeno varnostno celico za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd.

Poštno hranilnični račun 816.004.